

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 5 april 2022

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder bestuur in Nederland. We hebben bij de Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het onderwijs op de Johannes Calvijnsschool op orde is, of er sprake is van deugdelijk financieel beheer en of het bestuur ambities heeft gericht op de verdere ontwikkeling van de school en hoe dit bijdraagt aan de kernfuncties van het onderwijs (zie Onderzoekskader 2021).

Context

De Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht is het bestuur van de Johannes Calvijnsschool. Het bestuur is een toezichthoudend bestuur die de rol van intern toezicht vervult. De school wordt in de praktijk door drie schoolleiders bestuurd die formeel het mandaat hebben om te besturen. Wanneer we het in dit rapport over 'het bestuur' hebben, bedoelen we het toezichthoudend bestuur.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een visie die leidend is voor goed onderwijs met genoeg ruimte om ambities en doelen op schoolniveau verder uit te werken. De bestuurs- en kwaliteitssystemen zijn sterk verankerd binnen de organisatie en bieden de nodige basis voor de continuïteit van kwalitatief goed onderwijs.

De kwaliteitscultuur is gericht op het gebruik maken van ieders expertise om gezamenlijk te werken aan onderwijsbeleid. Dit hebben we duidelijk gezien bij de deskundige aanpak van de basisvaardigheden rekenen-wiskunde en taal/lezen door de desbetreffende commissies en het onderwijsteam. De school brengt de ontwikkeling van de leerlingen op deze basisvaardigheden systematisch in kaart en werkt aan de bestrijding van achterstanden.

Er is sprake van deugdelijk en actief financieel beheer en het bestuur hanteert goede kengetallen. Positief is ook dat met betrekking tot specifieke verbeteringen wordt gewerkt met projectbegrotingen. Dit zorgt voor eigenaarschap en maakt adequate sturing en evaluatie van de resultaten mogelijk.

Bestuur: Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht

Bestuursnummer: 91118

Sector: Primair Onderwijs

Aantal scholen onder bestuur: 1

Totaal aantal leerlingen: 552

School waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

05TG Johannes Calvijnsschool

Wat kan beter?

De samenhang tussen de doelen van de school en de jaarplannen kan duidelijker, zodat de langetermijnplanning binnen de organisatie duidelijker terug te zien zal zijn. Daarnaast kunnen doelen in de school- en jaarplannen scherper geformuleerd worden zodat het helderder wordt welke specifieke beoogde resultaten activiteiten zouden moeten leveren. Wat dat betreft kan de verantwoording in het jaarverslag transparanter worden door aan te geven of uitgevoerde activiteiten effectief waren zoals gepland en in hoeverre beoogde resultaten zijn behaald. Dit geldt ook voor financiële verantwoording, met daarbij verantwoording over de middelen voor het passend onderwijs.

De verdeling van rollen binnen het toezichthoudend bestuur kan ook beter. De scheiding tussen bestuurlijke en toezichthoudende verantwoordelijkheden is geformaliseerd. Het bestuur zou echter een duidelijker formele scheiding in het intern toezicht kunnen aanbrengen tussen de leden die meedenken over beleid en de leden die alleen intern toezicht houden. Dit om ervoor te zorgen dat de tegenspraak zuiver en volledig objectief blijft.

Wat moet beter?

Het interne toezicht dient duidelijker verantwoord te worden in het jaarverslag. Voor dit onderdeel krijgt het bestuur herstelopdrachten. Het bestuur is zich daarvan bewust en werkt al aan het herstel.

De school beschikt nog niet van leerdoelen en/of een samenhangend aanbod voor burgerschapsonderwijs. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht. Daarnaast brengt het bestuur de ontwikkeling van de leerlingen op de basisvaardigheid burgerschap niet systematisch in kaart. Gezien de herziene wettelijke burgerschapsopdracht is verbetering op deze gebieden nodig.

Vervolg

In principe voeren wij over vier jaar weer een onderzoek uit bij dit bestuur.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur	8
	2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	9
	2.2. Overige wettelijke vereisten	16
	2.3. Afspraken over vervolgtoezicht	16
3.	Reactie van het bestuur	18

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in januari en februari 2022 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit op de school?
2. Is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
3. Heeft het bestuur ambities gericht op de verdere ontwikkeling van de school en draagt dit bij aan de kernfuncties van het onderwijs?

Werkwijze en onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur. Daarnaast spreken we vanuit het perspectief van de kernfuncties en het stelsel met het bestuur over zijn visie en ambities.

Standaard	Onderzocht
Besturing, Kwaliteitszorg en Ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de drie centrale onderzoeksvragen hebben we door middel van uitgevoerde verificatie-activiteiten op school- en bestuursniveau een aantal zaken verdiept.

Bij onderzoeksvraag 1. wilden we verduidelijkt krijgen of en hoe het bestuur ervoor zorgt dat de kwaliteit van het onderwijs op de school gewaarborgd blijft door de gemandateerde (be)sturing van de schoolleiders. Bij de verificatie-activiteiten wilden we een scherper beeld krijgen van hoe de kwaliteitszorgcyclus in de praktijk werkt gezien de verschillende lagen van verantwoordelijkheid binnen de organisatie.

De volgende deelvragen hebben ons geholpen om onderzoeksvraag 1. te beantwoorden en daarmee de BKA standaarden 1, 2, en 3 te beoordelen :

- Hoe verhouden doelen in jaarplannen, het schoolplan en het toezichtkader en de mandaatregeling tot elkaar?
- Hoe monitort het bestuur de mate waarin doelen, geformuleerd op bestuursniveau, gerealiseerd worden op schoolniveau?

- Hoe, wanneer en door wie worden de doelen (tussentijds) geëvalueerd?
- Wat wordt met de uitkomsten van de evaluatie(s) gedaan?

Vanuit het geïntegreerde toezicht kijken we bij de beoordeling van de BKA-standaarden ook naar (de sturing op) het financieel beheer. Bij onderzoeksvraag 2. hebben we vooral gekeken naar de jaarverslaggeving, de meerjarenbegroting en de daarin opgenomen kengetallen, begroting en prognoses. Met deze vraag wilden we ons beeld van het financieel beheer van dit bestuur aanscherpen en een aantal zaken verdiepen.

De volgende deelvragen hebben ons geholpen om onderzoeksvraag 2. te beantwoorden en daarmee de BKA standaarden 1, 2, en 3 te beoordelen :

- Welke plaats hebben de doelen uit het schoolplan in de meerjarenbegroting?
- Hoe houdt het bestuur zicht op de doelmatigheid van de besteding van middelen?
- Hoe is de verantwoording van het intern toezicht opgenomen in het jaarverslag?
- Op welke wijze maakt het bestuur resultaten van passend onderwijs zichtbaar in het jaarverslag?

De inspectie heeft het thema basisvaardigheden voor de komende jaren als speerpunt aangemerkt voor alle onderwijssectoren. De reden hiervoor is dat het prestatieniveau van leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs op het gebied van rekenen en taal stagneert of daalt en dat een toenemend percentage leerlingen het onderwijs laaggeletterd en/of laaggecijferd verlaat. We willen daarnaast bevorderen dat besturen en scholen in alle sectoren hun bijdrage leveren aan de maatschappelijke functies van het onderwijs: kwalificatie, socialisatie en allocatie, waaronder selectie en gelijke kansen. Om die reden richt de inspectie zich in vierjaarlijkse onderzoeken bij besturen en scholen op burgerschap, taal, lezen en rekenen. Bij onderzoeksvraag 3. wilden we inzicht krijgen in de ambities van het bestuur en de schoolleiding op de basisvaardigheden en vooral op het gebied van rekenen en wiskunde gezien de resultaten van leerlingen op de school. Bij deze onderzoeksvraag integreerden we ook een blik op passend onderwijs.

De volgende deelvragen hebben ons geholpen om onderzoeksvraag 3. te beantwoorden en daarmee de BKA standaarden 2 en 3 te beoordelen :

- Hoe stuurt het bestuur op deze extra impuls om resultaten van de leerlingen te verbeteren?
- Welke rol speelt de leerlingenzorg en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband hierbij in het kader van passend onderwijs?
- Hoe, wanneer en door wie worden de doelen van de pilot (tussentijds) geëvalueerd? Wanneer zijn het bestuur en de school tevreden?

Overige wettelijke vereisten

Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2021).

Leeswijzer

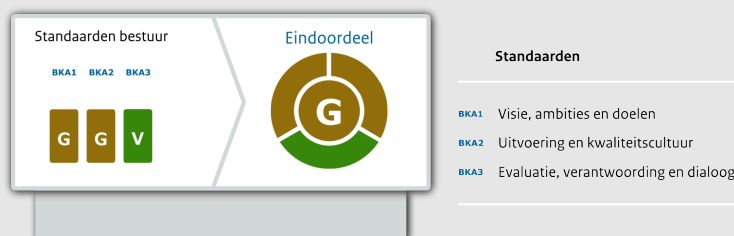
In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden uit het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2 . Resultaten vierjaarlijks onderzoek bestuur

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de standaarden.

We waarderen de kwaliteit van de besturing, kwaliteitszorg en ambitie van de Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht als Goed. Het antwoord op de drie onderzoeksvragen is bevestigend. Het bestuur heeft een visie die leidend is voor goed onderwijs en er is sprake van deugdelijk financieel beheer. De verdeling van verantwoordelijkheid binnen de organisatie is op alle niveaus vastgelegd, voor iedereen helder en door iedereen gesteund. De organisatiestructuur is stabiel, stevig verankerd en biedt continuïteit voor kwalitatief goed onderwijs. De kwaliteitscultuur is gericht op gebruik maken van ieders expertise om gezamenlijk te werken aan onderwijsbeleid. Er is zicht op ontwikkelpunten ten aanzien van de basisvaardigheden en hier wordt met volle inzet aan gewerkt. Gezien de herziene wettelijke burgerschapsopdracht is echter verbetering op dit gebied nodig. Verder kunnen te behalen doelen in school- en jaarplannen scherper geformuleerd worden evenals de verantwoording over resultaten in jaarverslagen. De verdeling van rollen binnen het toezichthoudend bestuur kan ook beter. In verband met wettelijke vereisten moeten toezicht op doelmatigheid en verantwoording over het intern toezicht beter.

Context

De Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht is het bestuur van de Johannes Calvijschool. Het bestuur is een toezichthoudend bestuur die de rol van intern toezicht vervult.

In de laatste twee jaar heeft de organisatie vanuit noodzaak en nieuwe mogelijkheden een paar belangrijke structuurveranderingen ondergaan. In plaats van één directeur wordt de school nu door drie (gemandateerde) schoolleiders bestuurd die bestuurlijke verantwoordelijkheden verdelen. De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijsbeleid is nu ook verder gedeeld tussen de schoolleiding en het onderwijsteam.

2.1. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we een toelichting op deze oordelen en waarderingen.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen			<i>g</i>
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur			<i>g</i>
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Duurzame bestuurlijk en kwaliteitszorg systemen

Wij waarderen de Visie, ambities en doelen als Goed. Het bestuurlijk systeem is stevig en stabiel. Om die reden waarderen wij deze standaard als Goed. Het systeem is goed verankerd binnen de organisatie en biedt de nodige basis voor een duurzaam stelsel van kwaliteitszorg. De visie op goed onderwijs is door het bestuur vastgelegd met genoeg ruimte om ambities en doelen op schoolniveau verder te bepalen.

Wat gaat goed?

Bestuurlijk systeem

Het bestuur heeft de functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen het toezichthoudend bestuur (intern toezicht) en de schoolleiding (gemandateerd bestuur) goed geregeld en duidelijk vastgesteld in het Toezichtkader en Mandaatregeling (feb. 2020). Tijdens het onderzoek bleek dat het voor zowel de bestuursleden als de schoolleiding daadwerkelijk duidelijk is wat wel en wat niet mag binnen de vastgestelde kaders van het bestuur. Alle betrokkenen spraken hun volle tevredenheid uit over het systeem wat ons een goede indicatie heeft gegeven van de effectiviteit ervan.

Tevens waarderen we de wijze waarop de schoolleiding en het onderwijsteam de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijsbeleid verdelen. De meerwaarde hiervan is onder meer dat er op elke gebied meer kennis aan tafel zit wat ten goede komt aan de kwaliteit van het onderwijs. De structuur zorgt er ook voor dat continuïteit niet in het geding is als een van de leden onverwachts zijn of haar taken niet kan vervullen. Dit is een van de manieren waarop het bestuur ervoor zorgt dat de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd blijft.

Verhouding jaarplan, schoolplan en Toezichtkader en Mandaatregeling

Wij kunnen constateren dat het bestuur ervoor zorgt dat de visie, ambities, en doelen leidend zijn voor de verbetering van het onderwijs. Dit zien we in de verhouding tussen het jaarplan, schoolplan en Toezichtkader en Mandaatregeling en de manier waarop deze vorm krijgt in het kwaliteitszorgsysteem. De lijn in het kwaliteitszorgsysteem bepaalt de inhoud voor regelmatige bestuursoverleggen en managementrapportagegesprekken tussen het bestuur en de schoolleiding. Het systeem is zo ingericht dat het het bestuur in staat stelt om ervoor te kunnen zorgen dat de visie, ambities en doelen geformuleerd op bestuursniveau gerealiseerd worden op schoolniveau.

Meerjaren- en projectbegrotingen en zicht op risico's

Met betrekking tot financieel beheer heeft het bestuur een heldere meerjarenbegroting opgesteld. Daarnaast werkt het bestuur voor specifieke verbeteringen met projectbegrotingen. Dit zorgt voor eigenaarschap en maakt adequate sturing en evaluatie van de resultaten op deze projecten mogelijk. Ook is er goed zicht op de mogelijke risico's. De belangrijkste onzekerheid voor het bestuur zijn mogelijke investeringen in onderhoud (vanwege de ouderdom van het gebouw) en ventilatie. De schoolleiding heeft daar goed oog voor en is daar pro-actief mee bezig.

Wat kan beter?

Samenhang school- en jaarplannen en formulering van doelen

De samenhang tussen de doelen in het schoolplan en de jaarplannen kan duidelijker. Wij merken dat de langetermijnplanning binnen de organisatie wel op orde is, maar dat dit door de onduidelijke samenhang tussen de plannen niet duidelijk terug te zien is. Daarnaast kunnen doelen in de school- en jaarplannen scherper geformuleerd worden. In sommige gevallen zijn doelen als activiteiten geformuleerd zonder helderheid over welke specifieke beoogde resultaten de activiteiten uiteindelijk in het belang van de leerlingen moeten leveren.

Dit kan ook een verdere doorvertaling krijgen in de meerjarenbegroting door naast geplande activiteiten ook doelen op te nemen en aan te geven welke (financiële) middelen daarvoor worden ingezet. Dat is een werkwijze die al wordt gebruikt bij de projectbegrotingen. Een voorbeeld waarbij dit ook in de meerjarenbegroting zichtbaar kan worden gemaakt is de gewenste verbetering in het rekenen. Dit beleidsdoel kan gekoppeld worden aan de inzet van middelen (investeringen in methodes, inzet bestaand personeel, externe expertise). Dit is ook behulpzaam voor de uiteindelijke evaluatie van de doelen (zie beoordeling BKA3 over verantwoording in het jaarverslag).

Wat moet beter?

De schoolleiding geeft aan zich bewust te zijn van de aangescherpte Burgerschapswet en maakt bekend dit nog te moeten doorvoeren in het beleid. De school beschikt nog niet over leerdoelen en/of een samenhangend aanbod voor burgerschapsonderwijs. Daarom geven we hiervoor een herstelopdracht.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Verbetering van het onderwijs bottom-up gedreven

Ook de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur waarderen we als Goed. Het bestuur voldoet niet alleen aan de wettelijke basiskwaliteit maar stijgt hier op de volgende onderdelen bovenuit. De platte organisatiestructuur biedt alle betrokkenen voldoende ruimte om binnen de bestuurlijke kaders aan onderwijsontwikkeling te werken. De organisatiecultuur heeft zich inmiddels zo ontwikkeld dat er een gedragen beeld is van kwalitatief goed onderwijs en ieder daar zijn rol en verantwoordelijkheid in neemt. Zeker gezien de grootte van de school waardeert de inspectie deze met elkaar gecreëerde cultuur.

Wat gaat goed?

Kwaliteitscultuur

Wij waarderen de manier waarop het schoolteam aangemoedigd wordt en de mogelijkheid ook krijgt om samen te leren en mee te werken aan onderwijsverbetering. De aandacht die het bestuur en de schoolleiding hieraan besteden -al bij sollicitatieprocedures en bij het faciliteren van opleidingen- zien we als eerste belangrijke stappen in het bevorderen van deze kwaliteitscultuur. Verder vinden we dat in de (vak-gerelateerde) commissies en de aansluiting bij het onderwijsteam het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus zichtbaar is. Deze vorm van samenwerking zien we als een goede manier om beleid vanuit verschillende inhoudelijke invalshoeken kritisch te bekijken.

Basisvaardigheden taal/lezen en rekenen-wiskunde en pilot rekenen-wiskunde

Vervolgens waarderen we de manier waarop onderwijsbeleid en verbetering daadwerkelijk gedreven wordt vanuit de organisatiestructuur. Dit hebben we duidelijk gezien bij de deskundige aanpak van de basisvaardigheden rekenen-wiskunde en taal/lezen door de desbetreffende commissies en het onderwijsteam. Wij hebben begrepen dat de noodzaak om de rekenen-wiskunde resultaten aan te pakken door de leraren zelf gekatalyseerd werd en dat er vervolgens vanuit de uitgebreide probleemanalyse zowel naar achterstanden op leerlingniveau als ook naar eventuele tekortkomingen op schoolniveau gekeken werd. Voor ons toont dit het vermogen tot kritische zelfreflectie van de betrokkenen aan. Het verbeteren van de rekenen-wiskunde prestaties wordt aangepakt met een pilot die goed bij de situatie van de school past en die ook 'evidence-informed' is. Wij vinden het ook zorgvuldig geregeld dat de intern begeleiders regelmatig gesprekken met de leerlingen houden om hun welbevinden te monitoren.

Hoewel de pilot gedreven wordt vanuit schoolniveau, kunnen we ook constateren dat het bestuur hierop stuurt door ondergrenzen te bepalen en erop aan te dringen dat de resultaten van de pilotgroepen hoger of minimaal hetzelfde moeten blijven maar zeker niet lager mogen zijn. Op het moment van het onderzoek was de school bezig met de eerste tussentijdse evaluatie van de pilot.

Hoewel de school boven de landelijk gemiddelde streefwaarden voor taalverzorging en lezen scoort blijft er een commissie actief op dit gebied die het borgen en verder bevorderen van de resultaten kan stimuleren. Dit in combinatie met de aanpak van de pilot rekenen-wiskunde toont de ambities van het bestuur en de school met betrekking tot de basisvaardigheden en de bijdrage die zij willen leveren aan de kernfuncties van het onderwijs; en met name kwalificatie en allocatie.

Kwaliteitszorgsysteem in de praktijk

Wij vinden dat het bestuur in de praktijk daadwerkelijk gebruik maakt van het kwaliteitszorgsysteem om goed te bewaken en bevorderen dat doelen geformuleerd op bestuursniveau gerealiseerd worden op schoolniveau. Op deze manier houdt het bestuur afstand maar genoeg zicht op de effectieve uitvoering van de visie en doelen met betrekking tot onderwijskwaliteit. Tevens erkennen en waarderen we de professionaliteit van de bestuursleden die allemaal opleidingen volgen en geschikt moeten zijn voor hun functie. Het feit dat portefeuilles verdeeld zijn onder de bestuursleden maakt dat ze kritische vragen kunnen stellen over het beleid en de uitvoering en daarmee de schoolleiders scherp houden.

Gezonde kengetallen, gezond vermogen en goed zicht op financiële positie

De financiële positie en kengetallen van het bestuur zijn gezond. Het bestuur heeft een publiek eigen vermogen dat boven de door de inspectie gehanteerde signaleringswaarde ligt. Het bestuur stuurt actief op het benodigde vermogen en bouwt het publiek eigen vermogen de komende jaren af op een verstandige manier. Ook heeft de schoolleiding een vaste cyclus met het toezichthoudend bestuur om resultaten te bespreken, waardoor ook gedurende het jaar goed zicht is op de financiële positie van het bestuur.

MR

De organisatie heeft een actieve medezeggenschapsraad (MR) die onafhankelijk en deugdelijk functioneert. De MR heeft een professionaliseringstraject gevolgd die hun positie naar eigen zeggen heeft versterkt.

Wat kan beter?

Belang van resultaten binnen de pilot

Het welbevinden van individuele leerlingen is een belangrijk aspect van de pilot rekenen-wiskunde. Het is echter ook in het belang van de leerlingen dat hun cognitieve resultaten als even belangrijk beschouwd worden. Het is immers belangrijk dat leerlingen voldoende geletterd en gecijferd de overstap maken naar het voortgezet onderwijs. Een ontwikkeling die het bestuur hierin nog kan maken is om ambitieuzere doelen op te stellen voor de rekenen-wiskunde resultaten op basis van de kenmerken van de leerlingenpopulatie.

Tijdens de verificatieactiviteiten stelden we vast dat het van belang is de vorderingen van alle leerlingen goed te volgen, om vervolgens te kunnen voldoen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. We hebben goede voorbeelden van leerling dossiers gezien, maar ook voorbeelden waarbij het sturende element minder zichtbaar was. Het verdient aanbeveling om het huidige ondersteuningsprofiel te herijken op basis van de huidige situatie. De bevindingen uit de pilot en vanuit de plus- en klusklas zorgen immers voor een nieuw uitgangspunt.

Verdeling van rollen binnen het toezichthoudend bestuur

Hoewel we bij BKA1 het bestuurlijk systeem wat betreft de functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen het toezichthoudend bestuur en de schoolleiding goed geregeld vinden, zien we kansen om de rolverdeling binnen het toezichthoudend bestuur te verbeteren.

Het bestuur geeft aan dat er genoeg tegenspraak is vanuit de andere leden van het bestuur in die enkele gevallen waarin portefeuillehouders vanuit het bestuur meedenken met de schoolleiding over beleid.

Het bestuur zou een duidelijker formele scheiding binnen het toezichthoudend bestuur kunnen aanbrengen tussen de leden die meedenken over beleid en de leden die alleen intern toezicht houden. Dit om ervoor te zorgen dat de tegenspraak zuiver en volledig objectief blijft.

Wat moet beter?

Toezicht op doelmatigheid: koppeling tussen inhoudelijke en financiële resultaten

Het is belangrijk dat het geld dat het bestuur van de overheid krijgt doelmatig wordt besteed aan het onderwijs. De interne toezichthouder moet daarop toezien en daarover zich verantwoorden (WPO, art. 17c, lid 1 onder e). De interne toezichthouder geeft aan dat te doen, maar in het jaarverslag wordt niet uitgelegd hoe dat wordt gedaan. Tijdens het verificatiegesprek met de intern toezichthouders bleek dat er zowel wordt gestuurd op inhoudelijke resultaten als ook op de financiële resultaten. Dat zien we ook terug in de managementrapportages. Het toezicht op de doelmatigheid vraagt om een koppeling tussen beide. We geven daarom een herstelopdracht voor het ontbreken van de wijze waarop de intern toezichthouder toezicht heeft gehouden op de doelmatige besteding van middelen en vertrouwen erop dat de intern toezichthouder dit in het eerstvolgende verslag opneemt.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Kansen om de evaluatie van doelen te versterken en transparanter te maken

De standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog beoordelen wij als Voldoende. De Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht voldoet aan de basiskwaliteit die gevraagd wordt van besturen.

Wat gaat goed?

Basis verantwoording en financiële rapportages

Tweemaal per jaar vormen de MARAP gesprekken de belangrijkste evaluatiemomenten tussen het bestuur en de schoolleiding. Daarnaast leggen het bestuur en de schoolleiding verantwoording af aan belanghebbenden in een jaarlijks gepubliceerd openbaar bestuursverslag dat grotendeels aan de wettelijke vereisten voldoet. Hierin wordt onder meer weergegeven welke activiteiten in het laatste jaar zijn verricht.

Verder haalt het bestuur informatie op van leerlingen, medewerkers en ouders via tevredenheidsenquêtes die herhaald worden. Het bestuur heeft heldere (financiële) managementrapportages. Dit biedt de schoolleiding en de interne toezichthouder een goede basis om op te sturen. Ook het jaarverslag geeft goed zicht op het financieel beheer.

Wat kan beter?

Verantwoording over resultaten

De inspectie ziet kansen in de verantwoording van resultaten in het jaarverslag. In het jaarverslag van 2020 zijn vooral uitgevoerde activiteiten beschreven. Een reflectie op wat de activiteiten hebben opgeleverd op basis van oorspronkelijke beoogde resultaten ontbreekt. Een gedegen en transparante reflectie zou aantonen of de activiteiten effectief waren zoals gepland en in hoeverre beoogde resultaten zijn behaald. Dat geldt ook voor passend onderwijs. Daarvan is in het jaarverslag duidelijk aangegeven aan welke activiteiten de gelden voor passend onderwijs worden besteed. Daarnaast is aangegeven dat verantwoording richting het samenwerkingsverband wordt gegeven. In aanvulling daarop is het wenselijk als ook in het jaarverslag zicht wordt gegeven op de doelen voor het passend onderwijs en de resultaten die zijn behaald met de inzet van het geld.

Wat moet beter?

Verantwoording over het interne toezicht

Het bestuur heeft de dagelijkse uitvoering via de mandaatregeling gemandateerd aan de schoolleiding. Het bestuur is de intern toezichthouder. De Regeling jaarverslaggeving onderwijs (artikel 4 lid 4.) schrijft voor dat de intern toezichthouder verslag doet van de wijze waarop hij de schoolleiding heeft ondersteund en welke resultaten hij heeft bereikt. In het jaarverslag 2020 is dit verslag geïntegreerd in het gehele verslag, waardoor onvoldoende zichtbaar is wat de ondersteuning en resultaten van het interne toezicht zijn. We vertrouwen erop dat de interne toezichthouder in het eerstvolgende jaarverslag een separaat verslag opneemt waarin deze elementen zijn opgenomen.

Verantwoording over opbrengsten burgerschap

De schoolleiding heeft aangeduid dat de verantwoording over de opbrengsten van hun inzet op het gebied van burgerschapsonderwijs nog een punt van aandacht is en dat ze op zoek zijn naar een meetinstrument. Het bestuur moet prioriteren dat de school de opbrengsten op dit punt evalueert en verantwoording aflegt, en de ontwikkeling van de burgerschapscompetenties regelmatig monitort.

We willen het bestuur en de schoolleiding erop wijzen dat de inspectie dit element vanwege de recente datum waarop de herziene wettelijke burgerschapsopdracht van kracht geworden is op dit moment nog niet in de beoordeling meeweegt, maar hierop in de nabije toekomst zal gaan handhaven. Verbetering is dus nodig.

2.2. Overige wettelijke vereisten

In een vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen nemen we standaard een aantal wettelijke vereisten mee. Bij de Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht hebben we geconstateerd dat het bestuur en de school voldoen aan deze wettelijke vereisten.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

We kijken bij de Christelijke Gereformeerde Schoolvereniging Sliedrecht voor het vervolgtoezicht niet af van de reguliere termijn van vier jaar. De jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse en/of urgente signalen kunnen de inspectie aanleiding geven het vervolgtoezicht alsnog aan te scherpen. Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur herstelopdrachten met vertrouwen die in onderstaand schema staan vermeld.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
Het toezichthoudend orgaan geeft in zijn rapportage niet (volledig) aan op welke wijze hij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en financiële problematiek (Continuïteitsparagraaf Rjo, art. 4, lid 4).	Het bestuur zorgt ervoor dat de interne toezichthouder in een separaat verslag aangeeft hoe hij de schoolleiding ondersteunt en welke resultaten hij met het toezicht heeft bereikt.	Wij vertrouwen er op dat het bestuur dit onvolledige onderdeel in de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.
De intern toezichthouder legt geen verantwoording af over de uitvoering van (zijn) taken betreffende de doelmatige bestemming van geldmiddelen (WPO, art. 17c, lid 1 onder e).	Het bestuur zorgt ervoor dat interne toezichthouder in de eerstvolgende jaarverslaggeving verantwoording aflegt hoe het toezicht houdt op de doelmatige besteding van rijksmiddelen.	Wij vertrouwen er op dat het bestuur dit onvolledige onderdeel in de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.
De school beschikt nog niet van leerdoelen en/of een samenhangend aanbod voor burgerschapsonderwijs (WPO, art. 8, lid 3).	Het bestuur zorgt ervoor dat de school over leerdoelen en/of een samenhangend aanbod voor burgerschapsonderwijs beschikt.	Wij vertrouwen erop dat het bestuur in december 2022 aan deze wettelijke vereiste zal voldoen.

De reden dat wij het herstel overlaten aan het bestuur is dat we constateren dat het bestuur op dit moment in staat is de kwaliteit van het financieel beheer voldoende te waarborgen.

3. Reactie van het bestuur

Het bestuur en de schoolleiding zijn blij met de uitkomsten van het onderzoek. De bezoeken hebben we als ontspannen en constructief ervaren. We zien in het rapport onze manier van werken op school op een heel herkenbare manier verwoord en gewaardeerd door de inspectie.

In ons onderwijs hechten wij een groot belang aan burgerschapsonderwijs: in ons huidige schoolplan zijn veel activiteiten benoemd die wij doen rondom dit thema. Wij beseffen dat dit ten aanzien van de recent ingevoerde wetgeving nog niet voldoende in samenhang is en dat de monitoring nog ontbreekt. Wij hebben er bewust voor gekozen het doorontwikkelen van ons burgerschapsonderwijs eerst binnen onze federatie van scholen op te pakken. We nemen deel aan een werkgroep die de doorgaande lijn van het burgerschapsonderwijs ontwikkelt. Daarnaast zijn de nieuwe eisen die gesteld zijn aan het burgerschapsonderwijs besproken in ons onderwijsteam. In het cursusjaar 2022-2023 nemen we dit onderwerp op in het jaarplan van de school.

Wat betreft de werkwijze van het bestuur geldt dat het bestuur werkt volgens de Code Goed Bestuur, zoals die in de PO-raad is vastgesteld. Het bestuur handelt in lijn met de diverse rollen van een toezichthouder: adviseren, goed werkgeverschap en toezicht houden. De adviserende rol is geheel vrijblijvend op de domeinen die beschreven staan in het toezichtkader en de mandaatregeling. Identiteit en het benoemingsbeleid (voor zover het gaat om het onderdeel identiteit) valt buiten het mandaat van de schoolleiding. Het bestuur acht een duidelijker formele scheiding binnen het toezichthoudend bestuur minder relevant gelet op het voornemen om de Code goed bestuur correct te blijven uitvoeren.

De overige aandachtspunten en suggesties nemen wij ter harte. Dat geldt ook voor de herstelopdracht betreffende het opnemen van een separaat verslag van de interne toezichthouder in het eerstvolgende jaarverslag.

Het is onze ambitie om een school te blijven waarin een ieders inbreng en expertise van belang is voor het leren en leven van de leerlingen die aan ons zijn toevertrouwd.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

